

стичне програмування, психодрама, гештальт-і екзистенціальна психологія). Тренінгом охоплено 27% школярів.

Програма валеологічного тренінгу "Скажемо палінню – "Ні!"" І.Г.Сомової покликана допомогти підліткові сформуванню власної точки зору та своє ставлення до програми, яка побудована на основі використання нових технологій виховання. Це спонукає учнів впроваджувати отримані знання у повсякденному спілкуванні з однолітками. У програмі використовуються різні методи навчання, що роблять процес більш творчим, покращують розуміння і сприйняття. Робота в групах сприяє ефективній взаємодії між учнями. Цьому тренінгу віддали перевагу 39% учнів. Як показує анкетування, проблема здорового способу життя після проведення занять внесла певні корективи у відповіді учнів: 11% респондентів усвідомили значення занять спортом для здоров'я, 12% шкідливість алкоголю, по 6% – шкідливість паління та необхідність прогулянок на свіжому повітрі. Що ж до практичних дій учнів з формування здорового способу життя, то лише 30 учнів уникають вживання алкоголю; більшість учнів пасивно по відношенню до зміцнення здоров'я.

Частково зміст тренінгу задовольнив потребу учнів з питань: вплив харчування (4%), роль спадковості і здоров'я (5%). 12% респондентів залишили третє питання без відповіді. Найбільш хвилюючими для учнів залишились проблеми: вплив алкоголю на організм (19%), телебачення і здоров'я (4,5%), вплив мобільного зв'язку (4,5%), кохання (10%).

За переконанням учнів найбільше інформації щодо збереження і зміцнення здоров'я учні можуть отримати у школі від вчителя (11%), старших братів і сестер (3%), з телебачення (10%), з книжок (19%). Знизився рейтинг як засобів інформації батьків (на 11%), друзів (12%), не могли визначитись з даного питання 15% респондентів.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 року № 445 "Про впровадження комплексної програми формування навичок здорового способу життя серед дітей та підлітків" (за проектом "Діалог") та з метою поширення її впровадження в загальноосвітніх навчальних закладах Львівської області Головним управлінням освіти науки Львівської облдержадміністрації виданий наказ (від 8.10.2002 р. № 558) та затверджений перелік 76 закладів освіти, в яких здійснюється впровадження комплексної освітньо-виховної програми "Діалог".

О.В.Огірко

ХРИСТІЯНСЬКА ОСНОВА СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Рассматриваются христианские аспекты полового воспитания молодежи, которые следуют из универсального морального закона человечества – десяти Заповедей Божьих, в частности, из Заповедей "Не прелюбодействуй" и "Не пожайдай жены ближнего твоего". Указываются главные грехи, которых должна остерегаться молодежь, чтобы вести здоровый образ жизни.

Consider the Christian aspects of young people sexual education, which ensue from universal moral law of humankind that is Ten Commandments of God, in particular, from Commandments "Thou shalt not commit adultery" and "Thou shalt not covet thy neighbor's wife". Indicate the main sins, which young people must avoid to conduct a healthy mode of life.

Основу статевого виховання в християнстві складають заповіді пошани чистоти: «Не чужолож» і «Не пожайдай жінки свого ближнього» (Вих. 20.14; 17), які наказують не чинити перелюбу, не оглядати безсоромних образів, не говорити безсоромних слів, не допускатися безсоромного діла самому або з іншими. Даними Заповідями Бог забороняє все те, що може образити нашу невинність або інших через безсоромні думки, бажання, погляди, показування, поширювання непристойних зображень (порнографії). Кожен повинен плекати чистоту душі і тіла, виховувати в собі скромність, порядність, самоповагу, стриманість, відчуття міри. Ці Заповіді доповнюють одна одну тим, що грішними є також думки - пожадання, навіть і коли не вчинені ділом. Пожадання – це еротичне прагнення, позбавлене Божою любові. Таким чином, навіть якщо ми тільки дивимось на інших з пожаданням, ми вже вчинили перелюб у нашому серці (див.: Мт 5.28) [1].

Гріхами проти Заповіді «Не чужолож» є: подружжя зрада, дошлюбні зносини молодих, позашлюбне співжиття, блузнірство, розпуста, проституція, тілесне згвалтування, кровозмішення, мастурбація (онанізм), мазохізм, фетишизм, ексгібіціонізм, штучне запліднення, позатілесне запліднення (in vitro – у пробірці), вживання контрацептивів, клонування, зоофілія, педерастія, неприродне задоволення статевої пристрастей. Протягом останніх двадцяти років спостерігається справжня ескаляція в ділянці розмноження людини, починаючи від перших гомологічних запліднень до зачаття in vitro, а сьогодні навіть до можливості клонування людини. Вже сама по собі ідея про можливість клонувати людину проявляє повну відсутність будь-якої пошани до людини та її гідності. Такий брутальний "брак пошани" проявляється, перш за все, у стосунку до способу продовження людського роду та ембріону людини. Клонування робить непотрібними вже навіть самі гамети та зводить нанівець розмноження людини. Воно повністю заміняє статево людське розмноження, що пов'язане з родиною та взаємним самовідданям подружжя, такою формою розмноження, що є повністю незалежною від подружньої любові - чи то духовної, чи то психологічної, чи навіть фізичної. Клонування повністю усуває людський статево акт, спрямований до єднання та розмноження. Родинні зв'язки, батьківство в клонуванні цілком розкладаються: немає вже ні батька ні матері за біологічними ознаками.

Пропозиція про клонування призводить до зневаги людини в перших моментах її життя, оскільки той, хто проводить клонування, думає, що це він "буде ембріон", а значить і є його господарем. Клонування буде супроводжуватися ще тяжкими атестатами про-

цього ембріону, оскільки вважатиметься, що посідається на нього всі права [2].

Порушуються також і права дитини. Вона має право бути плодом особливого акту любові своїх батьків. Має також невід'ємне право на охорону свого життя від самого моменту свого зачаття: таким чином, клонування порушує ці права. Таким чином, не можна дозволити на зневагу людського життя. Від самого його початку, тобто з моменту запліднення, це життя є повністю людським та особовим, тобто неповторним.

Содомські гріхи — гомосексуалізм, лесбійство (степетиприродні статеві зносини осіб однакової статі) є смертними і послужили причиною поширення важких, невилковних хвороб людства, зокрема, СНІДу. Гомосексуалізм - статеве життя між чоловіками через прямку кишку, відноситься до психічних розладів. Фізіологічно функція прямої кишки є для того, щоб через неї виходили нечистоти з організму, в ній найбільше число патогенних, тобто, хвороботворних бактерій, число тих бактерій вимірюється біліонами бактерій. Там є аероби, анаероби і безліч інших. Тобто Бог відвів прямій кишці функцію виділення нечистот.

Функцією статевих органів є продовження людського роду. У чоловіка сечовидільний канал, тобто простата є спільним каналом для виділення сечі і сперми, тобто, з'єднаним з сечовим міхуром, нирками, а простата із передміхуровою залозою (простатою) - статеву залозою. Якщо сечовидільний канал чоловіка потрапляє в пряму кишку, він інфікується безліччю хвороботворних бактерій. Інфекція поширюється аж до мозку і в передміхурову залозу. Доки чоловік молодий, хвороба протікає приховано. А коли організм ослабляється, або ж при досягненні похилого віку, виникає простатит, нефрит, цистит. Інколи нефрити стають латентно, тобто приховано, а з роками перетворюються гіпертонічною хворобою, інфарктами, інсультами. Дуже часто на старість гріх гомосексуалізму проявляється недоумством, деградацією особистості. Простатити дають аденому, яка перекриває вихід сечі, виникає хронічна ниркова недостатність, простата смерть. Може бути нетримання калу через ослаблення сфінктера прямої кишки. Простатити часто ще бувають від гріха перелюбства, коли є статеві зносини з різними партнерами. Тоді інфікуються статеві шляхи грибокком, трихомоніазом, гонорейкою, сифілісом. Гомосексуалісти найчастіше хворіють на СНІДом. В них із роками найбільше послаблюється імунна система. А тому вони часто хворіють (із роками) інфекція через сечовидільні шляхи може поширюватися гематогенно (через кров) і лімфогенно (через лімфу) в усі інші органи.

Гомосексуалізм - це гріх проти Божого задуму,

1. Бог не створив чоловіка для статевих актів з ним;

2. Бог не створив пряму кишку для єднання в любові і розмноження;

3. Бог не створив це все для задоволення примітивного інстинкту.

Є гріхом втягувати нових людей до гомосексуалізму. Це все є служінням Сатані, Молохові, тому такий чоловік чинить вбивство свого здоров'я і самого себе, чинить гріх проти Бога. Така людина не має права прийняти Святе Причастя, попередньо не роз-

кавшись і не висповідавшись, не спокутувавши гріх. До різних статевих розладів, статевих збочень, перелюбств схильні люди з якимись психічними розладами. Це можуть бути неврози, (неврастенії, психастенії), істеричні неврози, психопатії, шизофренії, циркулярні психози, олігофренії (недоумства), старечі недоумства.

Для лікування потрібно розвивати духовність. При статевому бажанні найкраще взяти Євангелію і читати принаймні один розділ, як не допоможе - читати ще один розділ і так далі, читати псалми, молитви. Допомагає піст (інколи на воді цілий день), роздумування про Бога, сповідь.

Розвиваючи любов до Бога, розвиваючи свою духовність, людина навчиться любити Бога серцем, вона отримує насолоду синівської любові до свого Творця, яку не можна порівняти з примітивним чуттєвим задоволенням статевих інстинктів. Треба навчитись переводити акцент свідомості від інстинктивної чуттєвості до вищих духовних сфер. Необхідно чітко усвідомити, що гомосексуалізм - великий гріх проти Творця, що цим актом щоразу людина знову розпинає Ісуса Христа. Акт гомосексуалізму є груповим актом служіння Сатані, бо в ньому беруть участь принаймні двоє чоловік, а то і більше. Це є свого роду шабашем сатаністів [2].

Ніхто не знає терміну свого життя, тому кожній миті людина має дати звіт перед Богом за свої вчинки. Господь спалив вогнем цілі міста - держави за гріхи перелюбств і статевої розгнужданості, то ж чи не спалить вогонь пекла за сексуальні збочення? Масовість гріху не виправдає і це не пояснить.

Християнське подружжя є нерозривним і має призначення жити в любові, продовжувати людський рід і виховувати дітей. Кожне подружжя повинне бути благословенне Богом, що відбувається під час обряду вінчання. Біла фата, віночок нареченої — це символ невинності, дошлюбної чистоти. Дошлюбні стосунки мають властивість применшити особисте щастя і призводить до сексуального збудження. Люди, які вдаються до них частіше, отримують все менше задоволення; крім того - ускладнюються відносини між ними, що призводить до болісного розриву.

Звичай дошлюбні статеві відносини виливаються в цілковите опанування стосунків сексом. Це не дозволяє партнерам ширше подивитися на себе і пізнати один одного як особистостей. Між такими партнерами існує лише секс, але немає правдивої близькості.

Соціологічні дослідження наводять на думку, що дошлюбний статевий зв'язок розбиває набагато більше пар, ніж зміцнює. Дошлюбні статеві відносини заплутують і ускладнюють спілкування між двома особами. Коли стримуються від зносин до часу вінчання, сутність сексу є найрозуміліша; коли ж вступають у статеві стосунки поза подружжям - можуть зробити одного з партнерів невпевненим у цілях і мотиваціях, чи вони є насправді чесними в тому, що говорять.

Дошлюбні зносини утруднюють можливість реалізувати повноту всього обсягу сексуального досвіду, очікування повноти статевих єднань спільно обома, які зберегли цей особливий дар - цю частину свого буття - із нагоди торжества остаточної присяги. Спе-ршу слід досягнути єдності остуху, поглядів, цілей,

обіцянки спільного життя і скріпити це чином вичання в особливий спосіб фізичної єдності - статево, чого не було до шлюбу. Рішення щодо статевих стосунків не є індивідуальною справою, а завжди має ширші наслідки на соціальному рівні. Жодна пара не може ізолювати себе від родини чи друзів, тому їх рішення буде матиме наслідки для спільноти, частиною якої вона є, що є сутністю нашого існування. Дошлюбний зв'язок стає ізольований від спільноти, не афішується, що призводить до напруження у стосунках. Людина має сексуальні пристрасті і спонуки, але їх задоволення не є конечно необхідне для фізичного чи емоційного здоров'я. Люди продовжують жити і є справді здоровими, не практикуючи статевих контактів. Тому однією з таємниць позитивного і зрілого життя є особисте усвідомлення того, що особа є здатною попередити, відмовитись чи відкласти ці стосунки. Таємниця щастя у подружжі - жити повноцінним життям, незважаючи на багато не сповнених бажань. Вступ у дошлюбні статеві зносини є нечесною справою стосовно фізичної близькості взагалі. Дошлюбні відносини часто створюють передумови, які утруднюють подальшу сексуальну активність і заважають у досягненні можливого найкращого варіанта фізично-статевої прилаштованості. Дошлюбні статеві стосунки посилюють передчасну статеву комплементарність, яка у подружньому житті сильно збільшує сумнівність щодо подальшого виконання медичної і психологічної функцій. Дошлюбні статеві стосунки піддають особу до Божого осудження. У Біблії немає жодного місця, де б дозволявся позашлюбний зв'язок. Узагальнене розуміння Біблією цього питання - найвищий статус визнається за подружжям, осуджується перелюб, схвалюються статеві стосунки лише у подружжі. Дошлюбні статеві стосунки принижують значення шлюбу і призводять до занепаду його статусу, який ми спостерігаємо в Церкві і суспільстві. Поза- і до- шлюбні стосунки чинять шлюбу тимчасовим (експериментальним). Небезпека завагітніти і венеричні хвороби. Надійний метод подолання цієї небезпеки - один партнер. Розвиток і доступність контрацептивних методів не зменшує частоту вагітності поза шлюбом. Жоден контрацептивний метод є ненадійний. Утікайте від розпусти (1 Кор. 6, 18-20) [2].

Прикметами християнського подружжя є святість, єдність, нерозривність і гідність. Символічною формулою християнського подружжя є: 1+1=1. Християнське подружжя є моногамним (єдність одного чоловіка й однієї жінки). Полігамія (багатоженство), поліандрія (багатомужжя), проміскуїтет (нічим не

обмежені статеві зносини), конкубінат (позашлюбні співжиття), кровозмішення є зневагою даної заповіді [1].

Гріхами в подружжі є аборти. Ми отримуємо безсмертну душу ще в лоні матері, в момент зачаття. Аборт --- це ознака моральної деградації людини. Це також суспільний гріх, бо за нього несуть відповідальність і ті, що вчинили його, і ті, що сприяли та радили. Біологія твердить, що людське життя починається з моменту запліднення. І саме з того часу ще не народжена дитина є живою істотою, що розвивається за генетичним кодом. Створена Богом на Його образ людина, створена для інших і з іншими людьми, покликана до спільноти і дарування себе. Людська особа вже сама в собі є Божим даром.

Слід враховувати, що особливістю східнохристиянського розуміння статевості є такий ієрархічний порядок:

1. Божий задум про повноту людського образу, який являється у чоловікові та жінці і „у теперішньому стані ... служить для здійснення повноти як частини людськості” (Іван Дамаскин. Про блаженство).
2. Статевість є частиною відвічного задуму Божого про людину. „Бог забажав створити відмінність статей та подружжя, аби найглибшим фундаментом людської єдності була не природа, а любов” (Іван Золотоустий. На послання до ефесян). Тому статевість слід розглядати крізь призму подружнього співжиття, а не окремо чоловіка та жінки.
3. Дівіцтво, як вияв досконалої любові, має коріння в родинному середовищі (Іван Золотоустий. Про дівіцтво).
4. Статевість чоловіка та жінки служить для вияву подружньої любові та продовження людського роду [3].

Особливу увагу слід приділяти насамперед духовному аспекту у статевому вихованні. Маємо враховувати та плекати притаманну значній частині українського суспільства чистоту, скромність та сором'язливість. Слід пам'ятати, що статево виховання – складова частина загального процесу виховної роботи навчальних закладів і сім'ї.

Література

1. Огірко О. Християнська етика. Навчальний посібник. ЛІ МАУП.- Львів, 2003.
2. Тези Українсько-британського Симпозіуму з біоетики. Статті с. Діогени-Галини Терешкевич. - К., 2002.
3. <http://www.ugcc.org.ua/ukr/press-releases/article;489/>

І.В. Панасенко

ХРИСТІЯНСЬКА ЛЮБОВ - ЗАПОРУКА ДУХОВНОГО ЗДОРОВ'Я

В статті роз'яснюється необхідність дотримання Десяти Божих Заповідей – заповіді духовного здоров'я.

В статті об'яснюється необхідність соблюдення Десяти Божьих Заповідей – заповіді духовного здоров'я.

The article interprets the necessity of reeping to the ten Commandments as a guarantee of mental health.

Можна багато говорити про фізичне здоров'я людини: як його підтримувати, покращувати і це буде правильно. Але хотілось би звернути вашу увагу і на стан духовного здоров'я нашого народу, перед усіма дітьми та молоді, поскільки люди середнього та старшого віку мають моральні якості які важко змінити. Отже, який ми маємо стан морального здоров'я дітей та молоді? З цією метою мною було проведено невелике опитування дітей та молоді віком від 8 до 16 років. Так, 90% дітей віком від 8 до 12 років вважа-